

Βρυξέλλες, 11 Μαρτίου 2011
(OR. en)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΤΗΣ 11ης ΜΑΡΤΙΟΥ 2011

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ ενέκριναν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- 1.** Εγκρίθηκε το (συνημμένο) σύμφωνο για το ευρώ το οποίο κατοχυρώνει ισχυρότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών για την ανταγωνιστικότητα και τη σύγκλιση. Το εν λόγω σύμφωνο θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 24ης και 25ης Μαρτίου 2011 προκειμένου τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ να δηλώσουν κατά πόσον σκοπεύουν να συμμετάσχουν στο σύμφωνο. Ταυτοχρόνως, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα ανακοινώσουν τα πρώτα μέτρα που αναλαμβάνουν να εφαρμόσουν δυνάμει του συμφώνου εντός του επόμενου έτους.
- 2.** Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ αξιολόγησαν την πρόοδο που έχει σημειωθεί μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4ης Φεβρουαρίου 2011 όσον αφορά τη συνολική αντιμετώπιση της κρίσης, με σκοπό να ολοκληρωθεί η σχετική δέσμη έως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 24ης και 25ης Μαρτίου.

3. Εκφράζουν ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή των εκτελούμενων προγραμμάτων ΔΝΤ/ΕΕ στην Ελλάδα και την Ιρλανδία καθώς και για τις ισχυρές δεσμεύσεις
- της Ελλάδας να συνεχίσει αποφασιστικά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να αυξήσει τη δημιουργία ικανοτήτων για την εφαρμογή τους, να ολοκληρώσει πλήρως και ταχέως το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου ύψους 50 δισεκατομμυρίων ευρώ που έχει αναγγείλει και να εισαγάγει ένα αυστηρό και σταθερό δημοσιονομικό πλαίσιο με την ισχυρότερη δυνατή νομική βάση που θα πρέπει να αποφασισθεί από την ελληνική κυβέρνηση,
  - της Ιρλανδίας να εισαγάγει αυστηρό και σταθερό δημοσιονομικό πλαίσιο, με την ισχυρότερη δυνατή νομική βάση, και να παραμείνει προσηλωμένη στους δημοσιονομικούς της στόχους μέσω μέτρων για περικοπές δαπανών και αυξημένα έσοδα όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα.
4. Μετά τη δήλωσή τους της 4ης Φεβρουαρίου σχετικά με την αξιολόγηση της προόδου των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ από την Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), όσον αφορά την εφαρμογή των ληφθέντων μέτρων για την ενίσχυση των δημοσιονομικών θέσεων και των προοπτικών ανάπτυξης, εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε αρκετές χώρες. Συγκεκριμένα, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο Πρόεδρος της ΕΚΤ επιδοκιμάζουν και στηρίζουν τη δέσμη εκτεταμένων μέτρων που ανακοίνωσε σήμερα η Πορτογαλία όσον αφορά δημοσιονομικές, οικονομικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
5. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ καλούν τους Υπουργούς Οικονομικών να ολοκληρώσουν εγκαίρως τις εργασίες τους σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης και 25ης Μαρτίου 2011. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να βασίζονται απόλυτα και να υλοποιούν πλήρως τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2010 και τη δήλωση της Ευρωομάδας της 28ης Νοεμβρίου 2010, όπου ορίζονται τα κύρια χαρακτηριστικά του ESM (βλ. παράρτημα ΙΙ). Από τις συζητήσεις προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- **Χρηματοδοτική ικανότητα**

Ο ESM θα διαθέτει συνολική πραγματική δανειοδοτική ικανότητα ύψους 500 δισεκατομμυρίων ευρώ. Κατά τη μετάβαση από το EFSF στο ESM, η ενοποιημένη δανειοδοτική ικανότητα δεν θα υπερβαίνει το ποσό αυτό. Η πραγματική δανειοδοτική ικανότητα του ESM θα εξασφαλισθεί με την επίτευξη του κατάλληλου συνδυασμού μεταξύ καταβεβλημένου κεφαλαίου, καταβλητέου κεφαλαίου και εγγυήσεων. Θα προβλεφθεί χρονοδιάγραμμα για τη βαθμιαία καταβολή του κεφαλαίου, τηρουμένων πλήρως των εθνικών κοινοβουλευτικών διαδικασιών.

Έως την έναρξη λειτουργίας του ESM, η συμφωνηθείσα δανειοδοτική ικανότητα ύψους 440 δισεκατομμυρίων ευρώ του EFSF θα είναι πλήρως διαθέσιμη.

- **Μέσα**

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων υπενθυμίζουν ότι ο ESM θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή όταν υποβάλλεται αίτημα από μέλος της ζώνης του ευρώ και εφόσον η παρέμβαση αυτή θεωρείται απαραίτητη για τη διαφύλαξη της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ συνολικά. Οποιαδήποτε σχετική απόφαση θα λαμβάνεται με ομοφωνία, βάσει ανάλυσης της διατηρησιμότητας του χρέους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, την οποία θα εκπονεί η Επιτροπή και το ΔΝΤ, σε συνεννόηση με την ΕΚΤ. Η χρηματοδοτική συνδρομή θα υπόκειται σε αυστηρές προϋποθέσεις, στο πλαίσιο μακροοικονομικού προγράμματος προσαρμογής.

Η χρηματοδοτική συνδρομή από το EFSF και το ESM θα λαμβάνει τη μορφή δανείων. Ωστόσο, για τη μεγιστοποίηση της οικονομικής αποδοτικότητας της στήριξης που παρέχουν, ο ESM και το EFSF μπορούν επίσης, κατ' εξαίρεση, να παρεμβαίνουν στην πρωτογενή αγορά χρεωστικών τίτλων, στο πλαίσιο προγράμματος με αυστηρές προϋποθέσεις.

▪ **Χρηματοδοτικοί όροι**

Η τιμολόγηση του EFSF θα πρέπει να μειωθεί προκειμένου να ληφθεί καλύτερα υπόψη η διατηρησιμότητα του χρέους των δικαιούχων χωρών, ενώ παράλληλα θα παραμένει ανώτερη του κόστους χρηματοδότησης του μηχανισμού, με επαρκή προσαύξηση κινδύνου, και θα είναι σύμφωνη με τις αρχές τιμολόγησης του ΔΝΤ. Οι ίδιες αρχές εφαρμόζονται και στον ESM.

Υπό το πρίσμα αυτό και δεδομένων των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του προγράμματος προσαρμογής της, το επιτόκιο των δανείων της χώρας αυτής θα προσαρμοστεί κατά 100 μονάδες βάσης. Επιπλέον, η ωρίμανση όλων των δανείων που έχουν χορηγηθεί στην Ελλάδα στο πλαίσιο του προγράμματος προσαρμογής της θα αυξηθεί στα 7,5 έτη, σε συμφωνία με το ΔΝΤ.

Οι Υπουργοί Οικονομικών θα καθορίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των αποφάσεων αυτών.

6. Όλα τα κράτη μέλη θα μεριμνήσουν ώστε να τεθούν σε εφαρμογή συγκεκριμένα προγράμματα, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν οποιεσδήποτε περιπτώσεις τραπεζών που θα παρουσιάσουν τρωτά σημεία κατά τα τεστ αντοχής που θα έχουν ολοκληρωθεί έως το καλοκαίρι.
7. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων καλούν τους Υπουργούς Οικονομικών να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους σχετικά με τις έξι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για την οικονομική διακυβέρνηση και να καταλήξουν σε γενική προσέγγιση πριν από το τέλος Μαρτίου, που να διασφαλίζει την πλήρη εφαρμογή των συστάσεων της Ειδικής Ομάδας. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνούν να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος της δέσμης αυτής η θέσπιση ενδεικτικού αριθμητικού ορίου ύψους 1/20 για τη μείωση του χρέους, η οποία θα αξιολογηθεί λαμβανομένων υπόψη όλων των συναφών παραγόντων, όπως περιγράφεται σε γενικές γραμμές στην πρόταση της Επιτροπής. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων στηρίζουν στο σύνολό τους την έγκριση του σχεδίου οδηγίας σχετικά με το εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο. Κατά τον καθορισμό των μέτρων του ΣΣΑ το Συμβούλιο αναμένεται να ακολουθεί κατά κανόνα τις συστάσεις της Επιτροπής ή να εξηγεί εγγράφως τη θέση του.
8. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συμφωνούν ότι θα πρέπει να μελετηθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω η φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στη ζώνη του ευρώ, στην ΕΕ και σε διεθνές επίπεδο.

**ΕΝΑ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ**

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ αποφάσισαν να εγκρίνουν ένα σύμφωνο για το ευρώ με στόχους την ενίσχυση του οικονομικού πυλώνα της νομισματικής ένωσης, τη βελτίωση της ποιότητας όσον αφορά το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, ώστε να επιτευχθεί υψηλότερος βαθμός σύγκλισης. Το σύμφωνο αυτό επικεντρώνεται ιδίως σε τομείς που εμπίπτουν στην εθνική αρμοδιότητα και είναι κρίσιμοι για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την αποφυγή επιβλαβών ανισοροπιών. Η ανταγωνιστικότητα έχει ουσιώδη σημασία ώστε να μπορέσει η ΕΕ να επιτύχει ταχύτερη και πλέον βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, να παράγει υψηλότερα εισοδήματα για τους πολίτες της και να διατηρήσει τα ευρωπαϊκά κοινωνικά πρότυπα. Τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ καλούνται να συμμετάσχουν εθελοντικά.

Η νέα αυτή προσπάθεια προς ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών για την ανταγωνιστικότητα και τη σύγκλιση στηρίζεται σε **τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές**:

- α.** Θα είναι *σύμφωνη με την υπάρχουσα οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ και θα την ενισχύει*, παρέχοντας προστιθέμενη αξία. Θα είναι συνεπής προς τα υφιστάμενα μέσα (ΕΕ 2020, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές, Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και νέο πλαίσιο μακροοικονομικής εποπτείας) και θα αξιοποιεί τα μέσα αυτά. Θα περιλαμβάνει ειδική προσπάθεια πέραν των όσων ισχύουν ήδη καθώς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις και δράσεις με μεγαλύτερες φιλοδοξίες από αυτές που έχουν συμφωνηθεί έως τώρα, θα συνοδεύεται δε από χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Οι νέες αυτές δεσμεύσεις θα ενσωματώνονται εφεξής στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και σταθερότητας και θα υπάγονται στο σύνηθες πλαίσιο εποπτείας, με την Επιτροπή να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην παρακολούθηση της εφαρμογής των δεσμεύσεων και με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συνθέσεων του Συμβουλίου και της Ευρωομάδας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα εκτελεί πλήρως το ρόλο του, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του. Οι κοινωνικοί εταίροι θα συμμετέχουν πλήρως σε επίπεδο ΕΕ μέσω της τριμερούς κοινωνικής συνόδου κορυφής.

- β. Θα είναι επικεντρωμένη, προσανατολισμένη στη δράση και θα καλύπτει **πρωταρχικούς τομείς πολιτικής με ουσιώδη σημασία για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της σύγκλισης**. Θα αφορά κυρίως δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Στους επιλεγέντες τομείς πολιτικής **θα συμφωνηθούν κοινοί στόχοι σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα επιδιώκουν τους στόχους αυτούς εφαρμόζοντας το δικό τους μείγμα πολιτικών και λαμβάνοντας υπόψη τους τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν**.
- γ. **Κάθε χρόνο θα αναλαμβάνονται συγκεκριμένες εθνικές δεσμεύσεις από κάθε αρχηγό κράτους ή κυβέρνησης**. Στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν υπόψη τους τις βέλτιστες πρακτικές και ενδεικτικά όρια με βάση τις καλύτερες επιδόσεις, εντός της Ευρώπης και μεταξύ άλλων στρατηγικών εταίρων.
- Η εκπλήρωση των δεσμεύσεων και η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων της κοινής πολιτικής θα **παρακολουθούνται κατ' έτος σε πολιτικό επίπεδο από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων** της ζώνης του ευρώ και των συμμετεχουσών χωρών, με βάση έκθεση της Επιτροπής. Επιπλέον τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να διαβουλεύονται με τους εταίρους τους πριν εφαρμόσουν οποιαδήποτε σημαντική οικονομική μεταρρύθμιση με ενδεχόμενες δευτερογενείς επιπτώσεις.
- δ. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ δεσμεύονται πλήρως για την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, η οποία θα συμβάλει καίρια στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στην ΕΕ και τη ζώνη του ευρώ. Η σχετική διαδικασία θα είναι απόλυτα σύμφωνη με τη Συνθήκη. **Το σύμφωνο θα τηρεί πλήρως την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς**.

Οι στόχοι μας

Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ αναλαμβάνουν να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επιδίωξη των ακόλουθων στόχων:

- Προώθηση της ανταγωνιστικότητας
- Προώθηση της απασχόλησης
- Περαιτέρω συμβολή στη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών
- Ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας

Κάθε συμμετέχον κράτος μέλος θα υποβάλλει τα ειδικά μέτρα που σκοπεύει να λάβει για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων. Εάν ένα κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει ότι δεν απαιτείται δράση σε κάποιον τομέα, δεν θα τον περιλαμβάνει. Η επιλογή των ειδικών δράσεων πολιτικής που απαιτούνται για την επίτευξη των κοινών στόχων ***εξακολουθεί να αποτελεί αρμοδιότητα κάθε χώρας, αλλά πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη σειρά πιθανών μέτρων που ακολουθεί.***

Συγκεκριμένες δεσμεύσεις πολιτικής και παρακολούθηση

Η πρόοδος προς την επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα παρακολουθείται σε πολιτικό επίπεδο από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, βάσει σειράς δεικτών που θα καλύπτουν την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση, τη δημοσιονομική διατηρησιμότητα και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Οι χώρες που αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις σε οποιονδήποτε από τους τομείς αυτούς θα εντοπίζονται και θα πρέπει να δεσμεύονται για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προκλήσεων εντός δεδομένου χρονοδιαγράμματος.

α. Προώθηση της ανταγωνιστικότητας

Η πρόοδος θα αξιολογείται βάσει της εξέλιξης των μισθών και της παραγωγικότητας και των αναγκών προσαρμογής της ανταγωνιστικότητας. Για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο η εξέλιξη των μισθών συμβαδίζει με την παραγωγικότητα, θα παρακολουθείται το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (ΚΕΑΜΠ) επί ορισμένο χρονικό διάστημα, μέσω της σύγκρισης με τις εξελίξεις σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ και στους κυριότερους συγκρίσιμους εμπορικούς εταίρους. Για κάθε χώρα, θα αξιολογείται το ΚΕΑΜΠ για την οικονομία στο σύνολό της και για κάθε μείζονα κλάδο (μεταποίηση, υπηρεσίες, καθώς και κλάδοι εμπορεύσιμων και μη αγαθών). Μεγάλες και διαρκείς αυξήσεις μπορούν να οδηγήσουν στη διάβρωση της ανταγωνιστικότητας, ιδίως εάν συνδυάζονται με αύξηση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών και συρρίκνωση του μεριδίου στην αγορά όσον αφορά τις εξαγωγές. Για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας απαιτείται δράση σε όλες τις χώρες, ιδιαίτερη όμως προσοχή θα δίνεται σε όσες αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις στον τομέα αυτόν. Για να διασφαλιστεί η ισόρροπη εξάπλωση της ανάπτυξης σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ θα προβλεφθούν ειδικά μέσα και κοινές πρωτοβουλίες για την προώθηση της παραγωγικότητας στις περιφέρειες που υστερούν.

Κάθε χώρα θα είναι υπεύθυνη για τις ειδικές δράσεις πολιτικής που επιλέγει για να προωθή την ανταγωνιστικότητα, ωστόσο θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις ακόλουθες μεταρρυθμίσεις:

- (i) τηρουμένων των εθνικών παραδόσεων όσον αφορά τον κοινωνικό διάλογο και τις εργασιακές σχέσεις, μέτρα που να διασφαλίζουν ότι η εξέλιξη του κόστους συμβαδίζει με την παραγωγικότητα, όπως:

- επανεξέταση του τρόπου καθορισμού των μισθών και, εφόσον απαιτείται, του βαθμού συγκέντρωσης της διαπραγματευτικής διαδικασίας και των μηχανισμών τιμαριθμοποίησης, τηρουμένης παράλληλα της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία των συλλογικών διαπραγματεύσεων·
- μέριμνα ώστε οι μισθολογικές συμφωνίες στον δημόσιο τομέα να στηρίζουν τις προσπάθειες που καταβάλλονται στον ιδιωτικό τομέα ως προς την ανταγωνιστικότητα (λαμβάνομένης υπόψη της σημαντικής επίδρασης των μισθών του δημόσιου τομέα).

(ii) μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας, όπως:

- περαιτέρω άνοιγμα των προστατευόμενων κλάδων με τη λήψη μέτρων σε εθνικό επίπεδο, με σκοπό την άρση αδικαιολόγητων περιορισμών στις επαγγελματικές υπηρεσίες και τον τομέα της λιανικής, προκειμένου να προαχθούν ο ανταγωνισμός και η αποδοτικότητα, τηρουμένου στο ακέραιο του κοινοτικού κεκτημένου·
- ειδικές προσπάθειες για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών συστημάτων και την προώθηση της E&A, της καινοτομίας και των υποδομών·
- μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ιδίως για τις ΜΜΕ, κυρίως με την εξάλειψη της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου (π.χ. πτωχευτικό δίκαιο, εμπορικός κώδικας).

β. Προώθηση της απασχόλησης

Η ομαλή λειτουργία της αγοράς εργασίας αποτελεί κλειδί για την ανταγωνιστικότητα της ζώνης του ευρώ. Η πρόοδος θα αξιολογείται βάση των ακόλουθων δεικτών: ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας και ανεργίας των νέων, και ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

Κάθε χώρα θα είναι υπεύθυνη για τις ειδικές δράσεις πολιτικής που επιλέγει για να προωθή την απασχόληση, αλλά ιδιαίτερη προσοχή θα δίνεται στις ακόλουθες μεταρρυθμίσεις:

- μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας για την προαγωγή του συνδυασμού ευελιξίας και ασφάλειας, τη μείωση της αδήλωτης εργασίας και την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας·
- διά βίου μάθηση·
- φορολογικές μεταρρυθμίσεις, όπως μείωση της φορολόγησης του εργατικού εισοδήματος, ώστε να καταστεί συμφέρουσα η εργασία, διατηρουμένων των συνολικών φορολογικών εσόδων, και λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της συμμετοχής ενός δεύτερου μέλους της οικογένειας στο εργατικό δυναμικό.

γ. *Ενίσχυση της διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών*

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η πλήρης εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα δοθεί η μέγιστη προσοχή στα εξής:

▪ Βιωσιμότητα των συντάξεων, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών παροχών

Θα αξιολογούνται κατά κύριο λόγο βάσει των δεικτών κενού διατηρησιμότητας¹. Οι δείκτες αυτοί μετρούν το κατά πόσον τα επίπεδα χρέους είναι διατηρήσιμα με βάση τις τρέχουσες πολιτικές, ιδίως τα συνταξιοδοτικά συστήματα, τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και παροχών, και λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών παραγόντων.

Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας των συντάξεων και των κοινωνικών παροχών θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνουν:

- ευθυγράμμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος προς την εθνική δημογραφική κατάσταση, για παράδειγμα με ευθυγράμμιση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης προς το προσδόκιμο ζωής ή με αύξηση των εισφορών,
- περιορισμό των συστημάτων πρόωρης συνταξιοδότησης και χρήση στοχοθετημένων κινήτρων για την απασχόληση των εργαζομένων προχωρημένης ηλικίας (ιδίως στην ομάδα ηλικίας άνω των 55 ετών).

---

¹ Το κενό διατηρησιμότητας συνίσταται σε δείκτες που συμφωνήθηκαν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής διατηρησιμότητας.

- Εθνικοί δημοσιονομικοί κανόνες

Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ δεσμεύονται να μεταφέρουν στην εθνική νομοθεσία τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ ως έχουν στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη θα διατηρούν την ευχέρεια επιλογής του συγκεκριμένου εθνικού νομικού μέσου που θα χρησιμοποιείται, αλλά θα εξασφαλίζουν ότι αυτό έχει επαρκώς ισχυρό δεσμευτικό και μόνιμο χαρακτήρα (π.χ. Σύνταγμα ή νόμος πλαίσιο). Η ακριβής διατύπωση του κανόνα θα αποφασίζεται επίσης από κάθε χώρα (π.χ. θα μπορούσε να λάβει τη μορφή ενός «φρένου χρέους», κανόνα σχετιζόμενου με το πρωτογενές ισοζύγιο ή κανόνα περί δαπανών), αλλά θα πρέπει να εξασφαλίζει δημοσιονομική πειθαρχία τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή θα έχει την ευκαιρία, τηρουμένων πλήρως των προνομίων των εθνικών κοινοβουλίων, να δίνει τη γνώμη της για τον ακριβή δημοσιονομικό κανόνα πριν από τη θέσπισή του, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι συμβατός και με τους ενωσιακούς κανόνες και ότι τους στηρίζει.

δ. *Ενίσχυση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας*

Ένας ισχυρός χρηματοπιστωτικός τομέας είναι καίριας σημασίας για τη συνολική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ. Έχει δρομολογηθεί μια συνολική μεταρρύθμιση του ενωσιακού πλαισίου για την εποπτεία και ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να θεσπίσουν εθνική νομοθεσία για την εξυγίανση των τραπεζών με πλήρη τήρηση του κοινοτικού κεκτημένου. Θα διεξάγονται σε τακτική βάση αυστηρές δοκιμές αντοχής των τραπεζών, συντονισμένες σε επίπεδο ΕΕ. Επιπροσθέτως, ο πρόεδρος του ΕΣΣΚ και ο πρόεδρος της Ευρωομάδας θα κληθούν να ενημερώνουν τακτικά τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων για θέματα σχετικά με τη μακροδημοσιονομική σταθερότητα και τις μακροοικονομικές εξελίξεις που απαιτούν ειδική δράση στη ζώνη του ευρώ. Ειδικότερα, για κάθε κράτος μέλος θα παρακολουθείται στενά το επίπεδο ιδιωτικού χρέους των τραπεζών, των νοικοκυριών και των μη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

***

Επιπλέον των προαναφερθέντων θεμάτων, θα δοθεί προσοχή **στο συντονισμό της φορολογικής πολιτικής**.

Η άμεση φορολογία παραμένει υπό εθνική ευθύνη. Ο ρεαλιστικός συντονισμός των φορολογικών πολιτικών είναι αναγκαίο στοιχείο ενός ισχυρότερου συντονισμού στη ζώνη του ευρώ προκειμένου να στηριχθούν η δημοσιονομική εξυγίανση και η οικονομική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να μετάσχουν σε συστηματικές συζητήσεις για θέματα φορολογικής πολιτικής, ιδίως για την εξασφάλιση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, την αποφυγή επιζήμιων πρακτικών και την υποβολή προτάσεων για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής.

Η διαμόρφωση κοινής βάσης φορολογίας των επιχειρήσεων θα μπορούσε να είναι ένας ουδέτερος ως προς τα έσοδα τρόπος για την εξασφάλιση της συνοχής των εθνικών φορολογικών συστημάτων, τηρουμένων των εθνικών φορολογικών στρατηγικών, και τη συμβολή στη δημοσιονομική διατηρησιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει νομοθετική πρόταση για κοινή ενιαία βάση φορολογίας των επιχειρήσεων κατά τις προσεχείς εβδομάδες.

Συγκεκριμένες ετήσιες δεσμεύσεις

Προκειμένου να επιδειχθεί αληθινή δέσμευση για αλλαγή και να εξασφαλισθεί η αναγκαία πολιτική δυναμική για την επίτευξη των κοινών μας στόχων, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα συμφωνούν κάθε χρόνο σε ανώτατο επίπεδο για δέσμη συγκεκριμένων δράσεων που θα πρέπει να εφαρμοσθούν εντός 12 μηνών. Η επιλογή των συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής προς υλοποίηση θα παραμένει ευθύνη κάθε χώρας, αλλά στην επιλογή θα συνεκτιμώνται ειδικότερα τα προαναφερθέντα θέματα. Οι δεσμεύσεις αυτές θα αποτυπώνονται επίσης στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και προγράμματα σταθερότητας που θα υποβάλλονται ετησίως και τα οποία θα αξιολογούνται από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και την Ευρωομάδα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Επόμενα βήματα

Το Σύμφωνο θα εγκριθεί επίσημα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 24 Μαρτίου, από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και όσα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ το επιθυμούν. Τα κράτη μέλη που είναι σε θέση να το πράξουν θα πρέπει να αναγγείλουν ήδη στις 24 Μαρτίου τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν κατά τους προσεχείς 12 μήνες. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να συμπεριληφθούν συγκεκριμένες δεσμεύσεις στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και σταθερότητας τα οποία θα υποβληθούν τον Απρίλιο και θα παρουσιασθούν κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου.

****

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ
ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΟΜΑΔΑΣ ΤΗΣ 28ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2010

«Τα πρόσφατα γεγονότα κατέδειξαν ότι οι χρηματοοικονομικές δυσχέρειες ενός κράτους μέλους μπορούν γρήγορα να απειλήσουν τη μακροχρηματοοικονομική σταθερότητα της ΕΕ στο σύνολό της μέσω διαφόρων διαύλων εξάπλωσης. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τη ζώνη του ευρώ, όπου οι οικονομίες, και οι χρηματοπιστωτικοί τομείς ειδικότερα, αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία.

Καθ' όλη τη διάρκεια της πρόσφατης κρίσης, τα κράτη μέλη της ευρωζώνης εκδήλωσαν την αποφασιστικότητά τους να αναλάβουν, εφόσον κριθεί αναγκαίο, αποφασιστική και συντονισμένη δράση προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα στο σύνολο της ευρωζώνης και να τεθεί εκ νέου η ανάπτυξη σε διατηρήσιμη τροχιά.

Συγκεκριμένα, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) προκειμένου να προσφέρει, μαζί με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοπιστωτικής Σταθεροποίησης (EFSM) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ταχείες και αποτελεσματικές ενέσεις ρευστότητας, με βάση αυστηρά προγράμματα οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής που θα εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη που βρίσκονται σε δυσχέρεια και θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του χρέους.

Στις 28-29 Οκτωβρίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι πρέπει να θεσπιστεί μόνιμος μηχανισμός αντιμετώπισης των κρίσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα του συνόλου της ευρωζώνης. Οι Υπουργοί της Ευρωομάδας συμφώνησαν ότι αυτός ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM) θα βασίζεται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και θα μπορεί να χορηγεί πακέτα χρηματοοικονομικής στήριξης στα κράτη μέλη της ευρωζώνης υπό αυστηρές προϋποθέσεις και λειτουργώντας σύμφωνα με τους κανόνες του υφιστάμενου Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM) θα συμπληρώνει το νέο πλαίσιο ενισχυμένης οικονομικής διακυβέρνησης, που έχει ως στόχο αποτελεσματική και αυστηρή οικονομική εποπτεία, η οποία θα επικεντρώνεται στην πρόληψη και θα μειώσει σημαντικά την πιθανότητα εμφάνισης μελλοντικών κρίσεων.

Οι κανόνες θα προσαρμοστούν ώστε να προβλέπουν κατά περίπτωση συμμετοχή πιστωτών του ιδιωτικού τομέα, σε πλήρη συμφωνία με τις πολιτικές του ΔΝΤ. Σε όλες τις περιπτώσεις, προκειμένου να προστατευθούν τα χρήματα των φορολογουμένων και να σταλεί σαφές μήνυμα στους ιδιώτες πιστωτές ότι οι αξιώσεις τους έχουν μειωμένη εξασφάλιση σε σχέση με τις απαιτήσεις του επίσημου τομέα, τα δάνεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας θα απολαύουν καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή, υποδεέστερου μόνον του καθεστώτος των δανείων του ΔΝΤ.

Η βοήθεια που παρέχεται σε κράτος μέλος της ευρωζώνης θα βασίζεται σε αυστηρό πρόγραμμα οικονομικής και δημοσιονομικής προσαρμογής και σε λεπτομερή ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους, η οποία θα πραγματοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ, σε σύνδεση με την ΕΚΤ.

Με αυτά τα δεδομένα, οι Υπουργοί της Ευρωομάδας θα λαμβάνουν ομόφωνα απόφαση για τη χορήγηση βοήθειας.

Για τις χώρες που θεωρούνται φερέγγυες, με βάση την ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους που πραγματοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ, σε σύνδεση με την ΕΚΤ, οι πιστωτές του ιδιωτικού τομέα θα ενθαρρύνονται να διατηρούν το πιστωτικό τους άνοιγμα σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και σε απόλυτη σύμπνοια με τις πρακτικές του ΔΝΤ. Εάν, αναπάντεχα, μια χώρα αποδειχθεί αφερέγγυα, το κράτος μέλος πρέπει να διαπραγματευθεί συνεκτικό σχέδιο αναδιάρθρωσης με τους πιστωτές του από τον ιδιωτικό τομέα, σύμφωνα με τις πρακτικές του ΔΝΤ, προκειμένου να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα του χρέους. Εάν μέσω αυτών των μέτρων μπορεί να επιτευχθεί βιωσιμότητα του χρέους, ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας μπορεί να προσφέρει ενέσεις ρευστότητας.

Προκειμένου να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, θα περιληφθούν τυποποιημένοι και πανομοιότυποι κανόνες συλλογικής δράσης (CAC) -με τρόπο ώστε να διαφυλάσσεται η ρευστότητα της αγοράς- στους όρους και τις προϋποθέσεις όλων των νέων κυβερνητικών ομολόγων της ευρωζώνης που θα εκδοθούν από τον Ιούνιο του 2013 και εξής. Αυτοί οι κανόνες συλλογικής δράσης θα είναι συμβατοί προς αυτούς που συνηθίζονται στα πλαίσια του δικαίου τόσο του ΗΒ όσο και των ΗΠΑ, σύμφωνα με τη σχετική έκθεση της G10, συμπεριλαμβανομένου σωρευτικού κανόνα που επιτρέπει να θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο στις διαπραγματεύσεις όλοι οι τίτλοι που εκδίδονται από κράτος μέλος. Αυτό θα επιτρέπει στους πιστωτές να λαμβάνουν απόφαση με ειδική πλειοψηφία εγκρίνοντας νομικά δεσμευτική αλλαγή στους όρους αποπληρωμής (status quo, επιμήκυνση της διάρκειας, μείωση του επιτοκίου και /ή περικοπή του χρέους) σε περίπτωση που ο χρεώστης δεν είναι ικανός να πληρώσει.

Τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να επιμηκύνουν τις προθεσμίες λήξης των νέων εκδόσεων ομολόγων μεσοπρόθεσμα ώστε να αποφεύγονται περιόδοι αιχμής αναγκών αναχρηματοδότησης.

Η συνολική αποτελεσματικότητα αυτού του πλαισίου θα αξιολογηθεί το 2016 από την Επιτροπή, σε σύνδεση με την ΕΚΤ.

Επαναλαμβάνουμε ότι οιαδήποτε συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα βάσει αυτών των όρων και προϋποθέσεων δεν θα ισχύσει πριν από τα μέσα του 2013.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Herman Van Rompuy δήλωσε ότι η πρότασή του στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για περιορισμένη αλλαγή της Συνθήκης θα λαμβάνει υπόψη τη σημερινή απόφαση.»
